

Jost, Henryk

Stefan Zwoliński (1900-1982)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 28/2, 467-468

1983

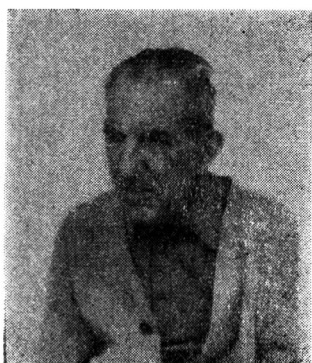
Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STEFAN ZWOLIŃSKI
(1900—1982)

Dnia 29 września 1982 r. po ciężkiej i długiej chorobie zmarł Stefan Zwoliński. Urodzony w Krakowie całe swe życie związał się z Zakopanem i Tatrami. Egzamin dojrzałości złożył w zakopiańskiej „Lilianie” — gimnazjum jeszcze wówczas prywatnym. Był doskonałym turystą i jednym z czołowych speleologów tatrzańskich — odkrywcą nowych jaskiń w Tatrach. Wraz z bratem Tadeuszem był współwłaścicielem księgarni w Zakopanem. Ostatnio, przed emeryturą pracował w Tatrzańskim Parku Narodowym.

Od roku 1956 z ramienia Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN prowadził wiele badań terenowych, dotyczących dawnego górnictwa i hutnictwa tatrzańskiego. Odsłonił resztki zakładu metalurgicznego w Starych Kościeliskach na Ornaku (te ostatnie z czasów Stanisława Augusta Poniatowskiego) oraz odkrył szczątki zakładu przygotowywania rud do wytopu przy kopalni „Na Kunsztach” na Pysznej. Opublikował prace z tego zakresu.

Był wybitnym działaczem turystycznym, jednym z najlepszych fotografów tatrzańskich oraz współautorem (wraz z bratem Tadeuszem) przewodnika po Tatrach. Brał udział w wielu wyprawach ratunkowych Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego i Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Skromny, uczynny, o dużym uroku osobistym stanowił „żywą kronikę” turystyki tatrzańskiej i speleologii. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury, złotą odznaką „Zasłużony dla Zakopanego” oraz innymi odznaczeniami, spoczął 4 października 1982 r. na „Pęksowym Brzyzku” — starym cmentarzu zakopiańskim zasłużonych.

PUBLIKACJE STEFANA ZWOLIŃSKIEGO Z ZAKRESU GÓRNICTWA
I HUTNICTWA TATRZAŃSKIEGO

1. Kopalnia „Maturka” w Dolinie Kościeliskiej w Tatrach. *Wiadomości Muzeum Ziemi* T 6: 1952 s. 406—411, 2 ilustr., plan.
2. Badania zabytków dawnego górnictwa i hutnictwa w Dolinie Kościeliskiej w Tatrach. *Wierchy* T. 27: 1958 s. 211—215, 2 fot., mapa.
3. Badania dawnych zabudowań hutniczych w Dolinie Kościeliskiej w Tatrach. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki* R. 3: 1958 s. 504—509, ilustr.
4. Pokaz zabytków górnictwa i hutnictwa w Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem. *Tamże* R. 5: 1960 s. 303.
5. Urządzenia kopalni na Kunsztach w Dolinie Kościeliskiej w Tatrach. *Tamże* R. 6: 1961 s. 457—467, tabl. 2, ilustr.
6. Badania nad historią górnictwa i hutnictwa w Tatrach Polskich. *Etnografia Polska* T. 6: 1962 s. 163—191, ilustr., mapa, plany.
7. Badania nad historią górnictwa i hutnictwa w Tatrach. *Wierchy* T. 31: 1962 s. 185—187, ilustr., mapa.
8. Mnichowe Skarby. *Tamże* T. 32: 1963 s. 217—222, fot.
9. Kopalnia w Bobrowcu. *Tamże* T. 34: 1965 s. 147—158, fot.
10. Badania archiwalne Zespołu Historii Górnictwa i Hutnictwa Tatrzańskiego Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki* R. 10: 1965 s. 466—468.

Henryk Jost
(Zakopane)